

Frivillig klimaavtale for jordbruket

22. Mai 2019

Anne Thorine Brotke
Ass. Næringspolitisk sjef

NORGES BONDELAG

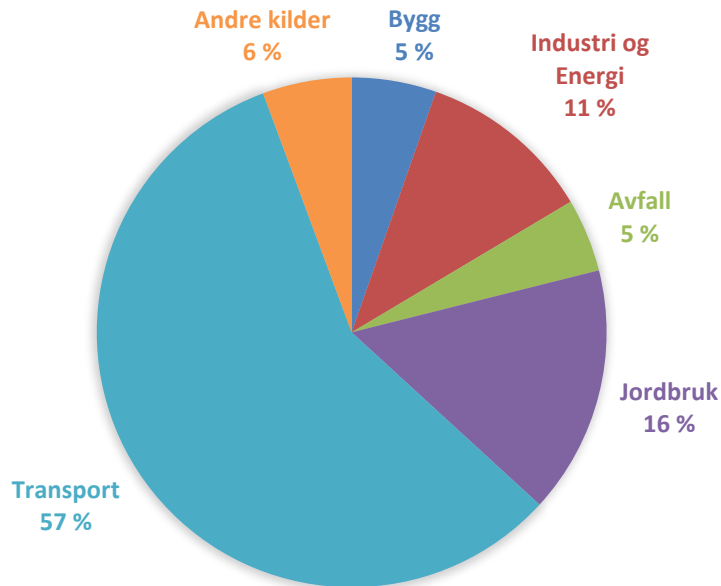

Klimaforpliktelser mot 2030

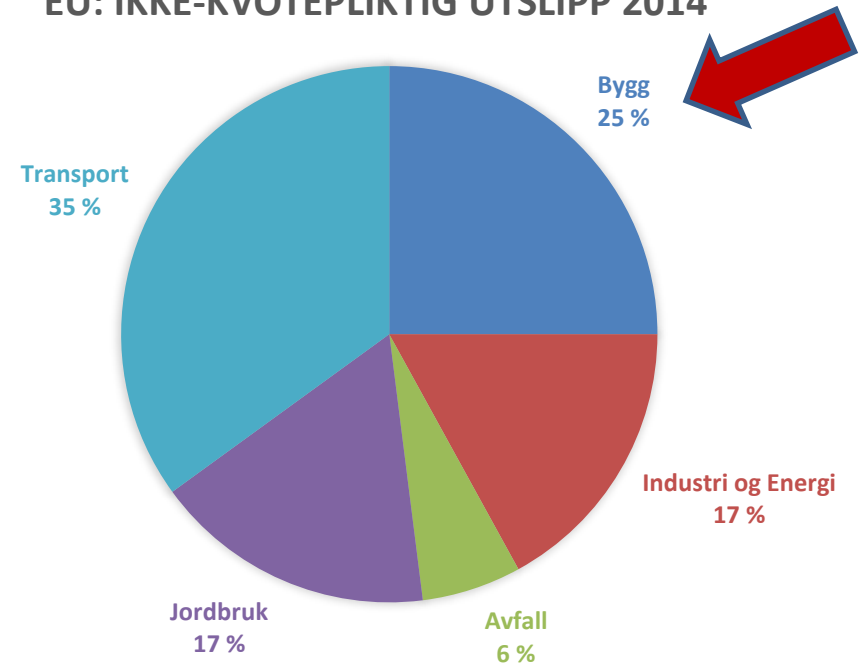
- **Parisavtalen fra 2015**
 - 40% utslippskutt innen 2030 (1990)
 - **Utslippskutt og klimatilpasning «uten å sette matproduksjonen i fare»**
 - Norge ønsker å oppfylle forpliktelsen sammen med EU
- **EU's klimarammeverk ferdigforhandlet i april 2018. 3 deler**
 - Kvotepliktig sektor (petroleum, industri)
 - **Ikke-kvotepliktig sektor (transport, jordbruk, bygg og avfall)**
 - **Skog og jordforvaltning – arealbruk/arealbrukssendringer (LULUCF)**
- **Avtale med EU om ikke-kvotepliktig sektor**
 - Enighet i desember om innhold: 40% kutt
 - Tilknytningsform: Protokoll 31
 - Stortingsbehandling 17. juni

Norge har et annet utgangspunkt

NORGE: IKKE-KVOTEPLIKTIG UTSLIPP 2013

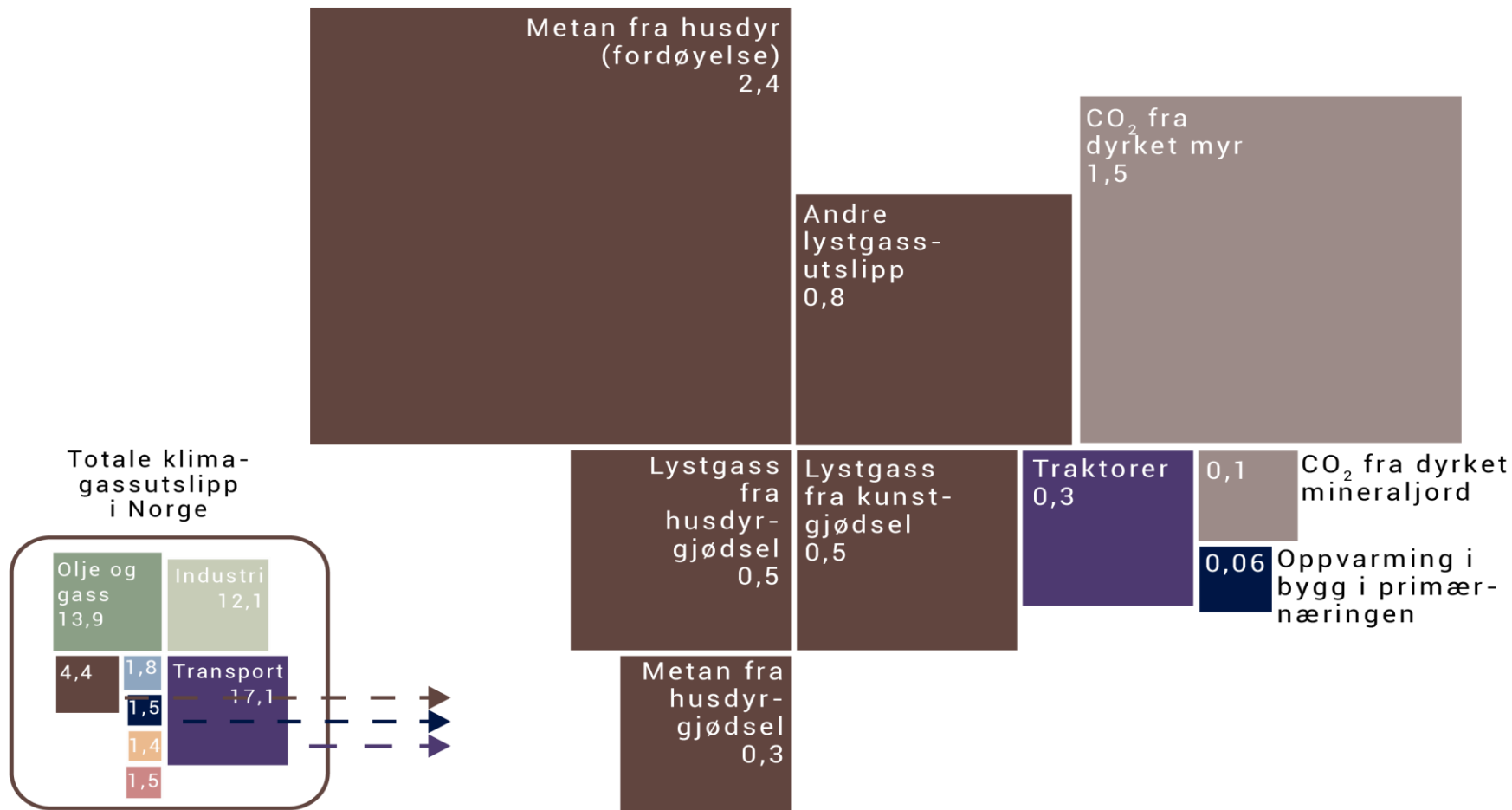

EU: IKKE-KVOTEPLIKTIG UTSLIPP 2014

KLIMAGASSUTSLIPP FRA JORDBRUK I 2013 - MED TRANSPORT, BYGG OG CO₂ FRA JORD

Utslipp til luft (millioner tonn CO₂-ekvivalenter)

Jordbruk
 Energiforsyning
 Bygg
 Avfall
 Andre kilder
 Arealbruksendringer

Figuren viser tall som rapporteres til FNs klimakonvensjon i oktober 2015.

Kilde: Miljødirektoratet 2015 / Miljøstatus.no

«Politisk avtale» om klimakutt i jordbruket

- Utslippene skal reduseres med 5 mill. tonn 2021-2030
- Hvordan definere jordbrukets bidrag
 - Jordbrukssektoren
 - Bidrag i øvre sektorer: transport, bygg og areal
 - Endring i biologiske prosesser som ikke fanges opp i dagens regnskap
- CO2-avgifter vurderes, kompensasjon skal diskuteres
- Statsbudsjett 2019: konkretisering av tiltak
- Partssammensatt arbeidsgruppe leverte rapport 10.12.2018
- Jordbrukets klimadokument februar 2019
- Statsbudsjettet 2020

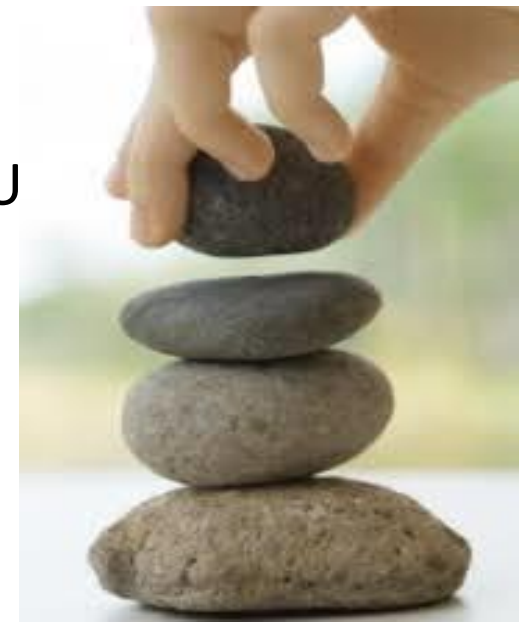

Regjeringas tiltak

Aktuelle tiltak – oppsummering	Tiltak som krediteres i utslippsregnskapet, 2021-2030 (CO ₂ -ekv). Akkumulert i 2030.
Effektivisering og optimalisering av produksjonen – tiltak på gårdsnivå (Jordbrukssektoren)	415 000
Redusert matsvinn.(Jordbrukssektoren)	1 310 000
Endret kosthold, overgang fra kjøtt til mer vegetabilsk mat og fisk. Kostholdsråd følges i 2050. (Jordbrukssektoren)	2 660 000
Stans i nydyrking av myr (CO ₂). (LULUCF)	920 000
Biogass til oppvarming/transport. (Byggsektoren, transportsektoren)	280 000
SUM	5.585 000

Jordbrukets klimadokument

- Ivareta landbrukspolitiske mål
 - ØKT matproduksjon på norske ressurser, landbruk i hele landet
 - ikke sette tak på norsk husdyrhold
- Vi kan kun signere avtale for tiltak bonden rår over
- Må telle med alle tiltak jordbruket gjør
 - Jordbrukets positive klimabidrag må telles med
- Sikre maks fleksibilitet i forhandlingene med EU
- Kunnskapsbaserte forhandlinger
 - tiltak for tiltak

Tiltaksliste

		Synlig i off. regnskap					
Tiltak husdyr	Klimarådgiving igjennom KlimaSmart	Delvis	Tiltak for bedre avlinger	Drenering	Nei		
	Økt grovførkvalitet og tidlig høsting	nei		Kalking	Ja, Jordbruk		
	Utfasing av eksportsubsidier til ost	delvis/Ja, jordbruk		Presisjongsjødsling – mer optimal gjødsling av mineralgjødsel og kalk	Nei/Indirekte		
	Tilsetningsstoffer i husdyrfør	nei		Mer bruk av kløver	Indirekte		
	Avl på mindre metanutslipp fra vom	Nei		Mindre jordpakking ved bruk av for eksempel GPS, riktig lufttrykk, lettere maskinpark	Nei		
	Avl på bedre dyrehelse og bedre fruktbarhet	Delvis					
	Bedre dyrehelse og fruktbarhet på gården	Delvis					
Biogass	Biogassproduksjon ved gårdsanlegg	Nei	Jordbrukets CCS – Jordens evne til å opp og lagre karbon	Fangvekster	Nei		
	Større sambehandlingsanlegg	Nei		Karbonlagring i jord – redusert jordbearbeiding	Nei		
Lagring og spredning av husdyrgjødsel	Bedre lagring og spredning av husdyrgjødsel	JA, jordbruk		Energibruk i oppvarming og maskinpark	Redusert nydyrking av myr	Ja, LULUCF	
	Biofiltrasjon av CH4 i gjødsellager	Nei			Beite med middels beitetrykk	Nei	
	Tilsetning av syre eller melkesyre i gjødsellager	Nei			Biokull	Nei	
						Biodrivstoff i eksisterende maskinpark	I transport
						Innføring av fossilfri teknologi i maskinparken	I transport
					Fossilfri oppvarming i gartnerier	I energibruk	
					Fossilfri oppvarming i driftsbygning	I energibruk	